

Certificering arrest Hoge Raad belastingrente vpb

In het arrest van 16 januari 2026 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat het verhoogde belastingrentepercentage voor de vennootschapsbelasting in strijd is met het evenredigheidsbeginsel. Hierdoor moet voor de vpb voortaan belastingrente worden berekend volgens het reguliere belastingrentepercentage. Daarnaast is er een incidentele derving door terugbetaling aan bezwaarmakers.

Het CPB beoordeelt de raming van de budgettaire effecten van het arrest als redelijk en neutraal. De raming heeft een gemiddelde mate van onzekerheid.

1 Certificering

Tabel 1.1 Overzicht gecertificeerde maatregelen

Maatregel		Geraamd budgettair effect							Onzekerheid
		mln euro (a)							
		2026	2027	2028	2029	2030	2031	Struc.	
Arrest Hoge Raad belastingrente vpb (b)		-264	-145	-145	-145	-145	-145	-145	gemiddeld
(a)	+ is saldoverbeterend/lastenverzwarend								
(b)	Structureel vanaf 2027								

Belastingrente is verschuldigd wanneer belastingplichtigen te laat aangifte doen of onjuiste gegevens verstrekken. Daarbij gold een onderscheid: voor de inkomstenbelasting en overige middelen (IH) een reguliere opslag van 3 procentpunt boven op de ECB-herfinancieringsrente en voor de vennootschapsbelasting en enige andere middelen (vpb+) een verhoogde opslag van 5,5 procentpunt.

De Hoge Raad heeft geoordeeld dat het verhoogde belastingrentepercentage voor vpb+ in strijd is met het evenredigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel. Met de verhoging van de belastingrente voor de vennootschapsbelasting is een lastenverzwaring doorgevoerd waardoor extra lasten op het gebied van belastingrente zonder goede grond bij slechts één groep belastingplichtigen worden gelegd. De betreffende bepaling in de lagere regelgeving is daarom onverbindend verklaard. Als gevolg hiervan dient de belastingrente voor vpb+ te worden berekend tegen het reguliere IH-percentage, waardoor het onderscheid in renteopslag komt te vervallen.

Deze uitspraak leidt tot een structurele derving door verlaging van het belastingrentepercentage. De grondslag is afgeleid uit kascijfers van de Belastingdienst over belastingrente-ontvangsten en -uitgaven. Door de ontvangen rente te relateren aan het rentepercentage over het rentetijdvak, is de onderliggende belastingschuld gereconstrueerd. De structurele grondslag is vervolgens bepaald als het gemiddelde over meerdere jaren. De grondslagaming is redelijk betrouwbaar, maar kent onzekerheden vanwege aannames over de duur van het rentetijdvak. Daar staat tegenover dat de grondslagen voor de belastingrente-ontvangsten in de recente jaren relatief stabiel zijn gebleken.

Daarnaast is er sprake van een incidentele derving door terugbetaling aan bezwaarmakers van reeds in rekening gebrachte belastingrente. Op basis van gegevens uit het Generieke Bezwaar- en Verzoekschriftenvoorziening (GBV)-bestand van de Belastingdienst zijn bezwaarmakers gekoppeld aan aanslagen, waarna per geval de grondslag en de duur van het rentetijdvak zijn bepaald. De terugbetaling is berekend als het verschil tussen de oorspronkelijk opgelegde belastingrente en de herrekenende rente op basis van het lagere IH-percentage. Omdat ten tijde van het arrest nog niet alle bezwaren bekend waren, bestaat onzekerheid over de uiteindelijke omvang van de incidentele derving. Om hiervoor te corrigeren, is de raming opgehoogd op basis van wekelijkse toenames in het aantal bezwaren in recente maanden.

Het CPB acht de budgettaire raming van de maatregel redelijk en neutraal, met een gemiddelde mate van onzekerheid.